

МОЖЛИВОСТІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СВІТОВОГО ДОСВІДУ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

POSSIBILITIES OF IMPLEMENTING THE WORLD EXPERIENCE OF IMPLEMENTATION OF STATE INVESTMENT POLICY MECHANISMS AT THE REGIONAL LEVEL

У статті проаналізовано різні підходи, способи, форми й методи державної підтримки інвестиційної діяльності, які використовувалися в світовій практиці. При тому узагальнення відповідного досвіду здійснювалося за двома напрямками: загальні підходи й практики щодо активізації й ефективізації інвестиційної діяльності, зокрема в умовах кризового стану економіки, її недостатньої інвестиційної привабливості та нестабільності; специфічний інструментарій, застосований в умовах війни та повоєнної відбудови національного господарства. Метою дослідження стало узагальнення світового досвіду реалізації механізмів державної інвестиційної політики та виявлення можливостей їх імплементації в Україні на регіональному рівні. Визначено провідні положення світового досвіду щодо формування та реалізації регіональної інвестиційної політики, зокрема в аспектах мети і завдань регіональної інвестиційної політики, її механізмів та очікуваних результатів їх реалізації, системи інструментів підтримки й розвитку інвестиційної діяльності.

Ключові слова: регіон, регіональна політика, інвестиційна політика, інвестиції, стимулювання інвестицій, механізми, інструменти, світовий досвід, імплементація.

The article analyzes various approaches, ways, forms and methods of state support for investment activities used in global practice. At the same time, the generalization of the relevant experience was carried out in two directions: general approaches and practices regarding the activation and efficiency of investment activities, in particular in the conditions of the crisis state of the economy, its insufficient investment attractiveness and instability; a specific toolkit used in the conditions of war and post-war reconstruction of the national economy. The purpose of the study was to generalize the world experience of implementing state investment policy mechanisms and to identify opportunities for their implementation in Ukraine at the regional level. The leading provisions of the world experience regarding the formation and implementation of regional investment policy are defined, in particular in the aspects of the goal and objectives of the regional investment policy, its mechanisms and the expected results of their implementation, the system of tools for supporting and developing investment activity. The main quality and efficiency criteria of the regional investment policy are identified, namely the volume and specific characteristics of investments, as well as the rationality of their structure, financing and use. At the same time, two conditions should be considered basic: transparency of the competitive environment and state control over strategic enterprises, types of economic activity, and sectors. It has been established that a sufficiently extensive toolkit of regional investment policy has been developed through world experience. In particular, effective tools of regional investment policy in conditions of critical instability are: insurance of military risks, their diversification; using the possibilities of concession agreements; private-public investment in defense industry and industries / sectors of critical infrastructure; support of innovative technological startups in the spheres of security, the real sector of the economy, infrastructure; stimulation of investments in the field of preservation of human potential; support for investments in business projects of demobilized people, war veterans, etc. participants in hostilities; stimulating investments in the development of export potential to preserve the country's financial security.

Key words: region, regional policy, investment policy, investment, investment promotion, mechanisms, tools, world experience, implementation.

УДК 330.3:658.1

DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.88-2>

Бойко Р.В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування, Львівський торговельно-економічний університет

Boiko Ruslan

Lviv University of Trade and Economics

Постановка проблеми. Інвестиційна політика держави одна з найбільш неоднозначних: з одного боку, її положення, наче, прості і зрозумілі – формуй гарне інвестиційне середовище, в основі якого сприятливий інвестиційний клімат, й отримаєш активізацію обсягів інвестиційної діяльності, масштабування інвестицій, зростання чисельності реалізованих інвестиційних проєктів тощо, однак, з іншого боку, на інвестиційні процеси впливають численні прямі і непрямі фактори й умови, причому інституційно-правові, економічні, соціальні, суспільно-психологічні, інформаційні, екологічні, що врахування їх всіх у межах єдиної програми регулюючих заходів достатньо ускладнене і цей факт робить інвестиційну політику (та ще й ту її компоненту, яка реалізується

на регіональному рівні) дуже системною і комплексною, такою, що складається з низки прямих й опосередкованих регулятивів.

Отже, досконала інвестиційна політика передбачає врахування широкого діапазону інституційно-господарських засад, однак чіткого рівня та оптимальних пропорцій. До прикладу, надто «ліберальне» інвестиційне середовище може дестабілізувати внутрішній ринок, призводити до посилення конкуренції й тиску на місцевий бізнес, розвитку проблематики імпортомісткості та залежності економіки від іноземного капіталу, послаблюючи резистентність економіки до гібридних викликів і загроз.

Й, навпаки, зарегульованість інвестиційного середовища активізує дію чинників – дестимуляторів

інвестиційної діяльності, відштовхує потенційних інвесторів від здійснення інвестицій у капітало-місткі проєкти на внутрішньому ринку країни, призводить у підсумку до зменшення обсягів інвестицій та навіть відтоку капіталу, тінізації фінансових вкладень. Вказані обставини підтверджують, що інвестиційну політику достатньо складно, однак, необхідно моделювати й у на годі є світовий досвід в цій сфері, вивчення якого дозволяє зрозуміти як реагує інвестор на ті, чи інші регуляторні заходи з боку держави, якими є тренди щодо обсягів інвестування в залежності від чи інших умов, які сформувалися на ринку капіталу, поточного стану й тенденцій розвитку національної й регіональних соціально-економічних систем.

Саме тому, вивчення міжнародного досвіду реалізації механізмів державної інвестиційної політики (як в цілому, так і з урахуванням регіональної специфіки) є завжди актуальним і дає підстави як для подальшого розвитку теоретико-методичних засад регулювання в інвестиційній сфері, так і формування дієвих прикладних рекомендацій в плані формування й реалізації політики покращення інвестиційного клімату й розвитку інвестиційного середовища задля стимулювання внутрішньої і зовнішньої інвестиційної активності, збільшення обсягів інвестицій та покращення їх структури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні підходи до формування та реалізації державної політики, у тому числі на регіональному рівні, стимулювання інвестиційної діяльності достатньо добре розкриті у публікаціях таких науковців, як Д. Ванькович, Т. Васильців, Є. Голенищева, Н. Демчишак, Т. Затонацька, Д. Корсаков, М. Крупка, О. Левицька, Р. Лупак, О. Мульска, М. Туріянська, Б. Семак, П. Стецюк, В. Хопчан, Ю. Шушкова та ін.

Проте, на сьогодні в умовах війни особливої актуальності набуває опрацювання й визначення перспектив впровадження в регіонах України прогресивного світового досвіду щодо активізації інвестицій в умовах війни та воєнних конфліктів.

Метою статті є узагальнення світового досвіду реалізації механізмів державної інвестиційної політики та можливостей їх імплементації на регіональному рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Узагальнення світового досвіду в сфері державної інвестиційної політики слід здійснювати за двома векторами: (1) загальні підходи й практики щодо активізації й ефективізації інвестиційної діяльності, зокрема в умовах кризового стану економіки, її недостатньої інвестиційної привабливості та нестабільності; (2) специфічний інструментарій, застосований в умовах війни та повоєнної відбудови національного господарства. Такий метод дасть змогу виявити і напрацювати механізми впровадження дієвих управлінських рішень, що

дозволяють зберегти й відновити інвестиційну активність в умовах війни, а також наростити й раціоналізувати на етапі повоєнної відбудови, що має високий рівень важливості для сьогоденного регіонів України.

Щодо першого напрямку, то слід зазначити, що використання терміну «інвестиції», як і виступ інвестицій елементом в системі товарно-грошових й економічних відносин мають свою древню історію та використовуються практично зі самого початку виникнення товарообмінних операцій, перших торговельних зв'язків. Відомим є Кодекс Хаммурапі (близько 1700 до н. е.), який започаткував перші спроби формування інституційних засад інвестицій й інвестиційної діяльності. По суті, з того часу інвестиції еволюціонували в усталений термін і поняття, яке не потребує якогось глибинного уточнення й розвитку. Зрозуміло, що різні аспекти інвестицій, їх розгляд з тих, чи інших позицій, в різних сферах суспільного життя, галузях економіки, засади й прикладні положення формування й реалізації інвестиційної політики як на рівні держави, так і суб'єктів господарювання на постійній основі перебувають у фаворі та в епіцентрі великої чисельності наукових досліджень і дискурсів.

Однак, на загал, слід визнати, що базисні засади тут усталені й мабуть саме цей факт послугував тим, що інституціональні положення міжнародної інвестиційної політики були інституціалізовані лише у 2012 р. на Конференції ООН з торгівлі та розвитку [3]. Зокрема, було визнано, що інвестиційна політика має високий рівень синергізму, значно ширше покликання, а ніж лише залучення капіталу та досягнення цілей його розширеного відтворення; це, по суті, дієвий інструментарій регулювання структурних змін та інституційних реформ в реальному секторі національної економіки, зокрема у промисловості; інвестиції – гарна форма кооперації, співпраці, створення на мотиваційних засадах кластерних структур і т. п. Більше того, було визнано, що регулювання інвестиційного середовища дотичне й до соціально відповідальної поведінки економічних агентів, покращення інституційного середовища, вирівнювання просторового розвитку, а, відтак, збалансування цілої низки параметрів сталого поступу територій і суспільства в цілому.

Згадуваним документом визначалися також й базисні засади національної політики в сфері регулювання інвестицій. Було констатовано, що, з одного боку, держава зацікавлена в збільшенні обсягів інвестицій, зокрема прямих іноземних, і створює для цього всі необхідні умови. Однак, з іншого боку, є відповідальною за захист і безпеку інвестицій. Таким чином, можна зробити достатньо важливий висновок про те, що держава має взяти на себе функцію гарантування економічної безпеки інвестицій та інвестиційного процесу. На перший погляд, це наче зобов'язання, яке обумовлює

додаткові витрати. Але, на правду, це не так і формування інвестиційно та економічно безпечного середовища для інвестицій є домінантною умовою якості інвестиційного середовища та ділового клімату. Це правило стало аксіомою державної інвестиційної політики та неухильно дотримується в тих країнах, які є на сьогодні світовими лідерами за якістю характеристик інвестиційного середовища.

Як зазначає Т. Затонацька, до базисних принципів ефективної інвестиційної політики можна віднести: використання інвестицій як чинника галузево-структурних змін і забезпечення за рахунок цього зміцнення конкурентоспроможності національної й регіональних економічних систем; застосування інвестицій в якості провідного ресурсу реалізації стратегій і програм регіонального розвитку; максимізацію соціально-економічних ефектів інвестування та звуження ймовірних деструктивів залучення капіталу; врахування і забезпечення соціальної, економічної й іншої відповідальності інвесторів; інституціоналізацію інвестиційної політики та її результатів [6, с. 7].

Беззаперечно, це важливі аспекти, які мають бути належним чином врахованими під час формування та реалізації регіональної інвестиційної політики. До прикладу, збільшення обсягів інвестицій це, беззаперечно, позитивна й амбітна мета, однак слід розуміти, чи зможуть владні структури гарантувати економічну безпеку інвестування, а також забезпечити необхідні структурні характеристики інвестицій. Йдеться головно про їх спрямування на інноваційні цілі (а в підсумку – зміцнення конкурентоспроможності економічних агентів, галузей та економіки в цілому), сталий розвиток, смарт-інфраструктуру, екологізацію, соціальну інклюзію, в легальну економіку, її продуктивні сектори, реінвестування й капіталізацію бізнесу і т. п.

Більше того, спершу наче недостатня увага до інвестиційної політики переросла в подальшому в її виступ чи не найбільш вагомим інструментом гарантування економічного протекціонізму. Так, у Світовому економічному звіті 2011 року зазначалося, що країни в праві використовувати (якщо це не суперечить міжнародним нормам) інвестиції задля протекції внутрішнього ринку від низки зовнішніх системних загроз, якими можуть слугувати: гібридні впливи, посилення монополізації національної економіки та її регіональних секторів, використання у приватних цілях можливостей фінансової системи, зокрема через монополізацію фінансових послуг, різного роду узалягнення стратегічних підприємств від зовнішніх інвесторів, послаблення низки важливих для безпеки країни сфер (як от – сільське господарство і продовольча безпека, культура й наука та людський потенціал, фізичне виховання та спорт і демографічна стійкість територій) перетворення регіональних економік на сировинні придатки,

«викрадення» інтелектуально-кадрового ресурсу і т. п. [4, с. 110].

З іншого боку, цікавими є питання відносно того, а яким чином держава може впливати на обсяги й структуру інвестицій. Міжнародний досвід дозволяє говорити про такі ймовірні засоби інвестиційного протекціонізму, як регламентування умов підприємництва, підвищення рівня фіскалізації, диференціація умов грошово-валютної політики країни від загальновизначаних міжнародних норм. За разом, ці практики вважалися невдалими і їх називали одними зі чинників, що призвели до поширення кризових явищ в таких країнах ЄС, як Греція, Португалія, Іспанія та ін.

Відтак, значно перспективнішим вважається спрощення умов для комерційної господарської діяльності, що стимулює інвестиції. В економічно розвинених країнах в таких цілях реалізуються засоби дерегуляції бізнесу, спрощення дозвільних і погоджувальних вимог для нового будівництва, підведення енергетичних мереж, здачі об'єктів у експлуатацію і т. п.

Інший варіант – це державно-приватне партнерство; інструмент, за допомогою якого держава може якісно, швидко й ефективно перерозподіляти інвестиційний ресурс між територіями, видами економічної діяльності, галузями й секторами економіки, надаючи бізнесу в користування (за умови здійснення інвестицій, орієнтованих на модернізацію, покращення) певні активи, які належать державі / суспільству. Як зазначається у [9, с. 103–111], зі застосуванням цього інструменту покращуються можливості для інвестиційної підтримки таких галузей, як енергетика, газовідведення та водопостачання, транспортні перевезення і комунікації, сільське господарство й АПК, добувна промисловість. Окрім того, розумне державно-приватне партнерство стає економічним засобом заміщення прямого інвестиційного протекціонізму стимулюванням внутрішніх інвестицій, які водночас забезпечують вирівнювання диспропорцій просторово-територіального розвитку.

Важливо також відмітити й тісну залежність місцевого економічного розвитку від активного державного сприяння інвестиціям у дослідження та розробки, створення і впровадження інновацій. Це зокрема досвід земель Німеччини, де діє цілий спектр програм бюджетного фінансування й фінансово-ресурсної підтримки місцевого венчурного та інноваційно активного малого бізнесу.

У Франції для координації діяльності з підтримки відповідних ініціатив спеціально створено окреме міністерство – з питань наукових досліджень та технологій. З поміж своїх прямих завдань ця структура займається дослідженнями місцевих ринків і локальних активностей в частині досліджень і розробок, створення та впровадження інновацій, розвитку ринку інтелектуальної власності. Примітно, що

місцеві органи влади мають достатні компетенції відносно запровадження фінансових і податкових пільг. Завдяки саме цій практиці вдалося залучити й ефективно використати інвестиції, що послугувати засобом активізації соціально-економічного розвитку низки територій, які до того були депресивними й дотаційними. Ба більше, саме вони зараз вважаються гарними прикладами для наслідування; тут реалізуються нові програми інноваційного розвитку, зокрема через покращення його ресурсного, головню – інтелектуально-кадрового, потенціалу.

Оцінювання якості державної інвестиційної політики стає вельми цікавим питанням у контексті перевірки її ефективності. Для цього в спеціалізованій економічній літературі пропонується використовувати, до прикладу, такі показники, як індекс залучення інвестицій (відношення частки країни в світових інвестиціях до частки країни у загальних обсягах світового ВВП), індекс потенціалу ввезення інвестицій (усереднений показник з-поміж таких індикаторів, як ВВП на одну особу та темпи його зростання, частка експорту у ВВП, кількість телефонних ліній в розрахунку на одну особу, обсяги комерційного використання електричної енергії в розрахунку на одну особу, частка витрат на науково-дослідну діяльність, частка студентів у загальній чисельності закладів освіти, рівень внутрішнього політико-комерційного ризику) [7, с. 31–41]. Можна по різному ставитися до переліку означених показників, проте, на правду, погоджуємося з висновком, що головними критеріями є обсяги та структура капіталовкладень [5, с. 115–122]. Цей принцип став основоположним у США, де узгоджено функціонують два вектори інвестиційної політики: що реалізується на рівні країн та яка впроваджується штатами. Такий метод міг би бути успішним й в Україні, коли б централізовано встановлювалися загальні інституційні засади інвестування, а на рівні регіонів та громад – виставлялися б вимоги у відповідності до місцевої специфіки. Проте, зрозуміло, що для цього місцеві органи влади мають мати ширші можливості, а ніж встановлення, до прикладу, обмежень за рівнем місцевих податків та зборів, які не мають істотного впливу на перебіг економічних процесів на місцевому рівні.

Звернімо увагу, що в низці країн світу, які вважаються економіками з привабливим інвестиційним кліматом, взагалі відсутня інституціалізація законодавства, яке в прямій мірі визначає відносини в сфері інвестування. Так, в Австрії провідним принципом державної політики відносно нарощення обсягів та ефективізації інвестицій є максимальний лібералізм та свобода в частині вкладення коштів. Все обмежується лише нормативно-правовими актами, які встановлюють певні обмеження на ті, чи інші види діяльності (небезпечні й соціально вразливі), а також охорону навколишнього природного середовища.

У всіх інших питаннях іноземні інвестори отримують національний режим й абсолютно такі ж права, як і резиденти країни. Виняток складають оборонна промисловість, транспорт і зв'язок, засоби масової інформації, низка видів економічної діяльності з монопольним становищем на ринку (добувна промисловість, виробництво алкогольних напоїв та тютюнових виробів).

На загал, питання обмеження іноземних інвестицій у ті, чи інші види економічної діяльності є достатньо специфічне. Як показує досвід України, воно практично ніколи не піднімалося і, на думку автора, призвело до реалізації на практиці низки системних гібридних загроз і викликів, які в значній мірі послабили економічний потенціал регіонів та галузей нашої держави. Можна згадати про банківський сектор, а також галузі судно-, машино- та літакобудування, ін. Іноземні інвестиції послугували інструментом втрати власності та штучного банкрутства стратегічно важливих підприємств і галузей національної економіки.

Відтак, слід констатувати, що ефективна інвестиційна політика це баланс між, з одного боку, формуванням здорового і прозорого конкурентного середовища без таких його системних вад, як корупція, монополізація, адміністративний тиск і т. п. та, з іншого боку, контролем (наглядом, спостереженням) держави за стратегічними підприємствами і галузями економіки, зонами / територіями пріоритетного розвитку.

За результатами вивчення світового досвіду можна узагальнити провідні положення регіональної інвестиційної політики (рис. 1). Слід вести мову про те, що в умовах політико-економічної нестабільності, воєнних конфліктів та повномасштабної війни інструментарій регіональної інвестиційної політики стає більш акцентованим на проблематику економічної безпеки, що закономірно. У першу чергу важливо мінімізувати воєнні ризики, які банально пригнічують будь-які ініціативи у сфері інвестицій та й на загал слугують домінантними-дестимуляторами економічної активності як такої. Забезпечення успіху тут принаймні дозволить зберегти довоєнні чи докризові обсяги господарювання та макроекономічні пропорції.

Наступне – це задіяння всіх можливостей і ресурсів для відновлення об'єктів загальної й критичної інфраструктури, досягти чого в мовах фінансово-ресурсного «голоду», коли практично весь бюджетний потенціал спрямовується на війсьсько, критично складно і для цього слід задіяти всі можливі альтернативи. Йдеться про концесійні угоди й приватно-публічні партнерство відносно інвестицій в інфраструктурні об'єкти.

Інший елемент політики – це інфраструктурна безпека за рахунок впровадження інструментів інвестування в ОПК та галузі / сектори критичної

Рис. 1. Провідні положення світового досвіду щодо формування та реалізації регіональної інвестиційної політики

Джерело: авторська розробка

інфраструктури. Необхідно зберегти об'єкти енергетики, транспортно-логістичну систему регіону, медичні заклади та підприємства фармацевтичної промисловості. У великій нагоді також стають сировинні ресурси територій, які слід максимально залучити та ефективно використати. Відтак, важливо підтримати проєкти з використання природних ресурсів, які слугують тією ж сировиною для

інших виробництва – суб'єктів галузей АПК, промисловості, будівництва і т. п.

В умовах війни доцільно стимулювати інвестиції не тільки в безпеку й оборону, але вагомо забезпечувати їх розвиток на засадах інноваційно-технологічної модернізації, що сприятиме посиленню технологічної безпеки економіки регіону та країни на загал.

Висновки з проведеного дослідження. Як встановлено у ході аналізування світового досвіду формування й реалізації інвестиційної політики, у т. ч. на регіональному й місцевому рівнях, головними критеріями якості та ефективності регулювання в цій сфері є обсяги та питомі характеристики інвестицій (відношення до ВРП, обсягів сільськогосподарського та промислового виробництва, загальної капіталізації, матеріальних активів, податкових поступлень і т. п.), а також раціональність їх структури, фінансування та використання.

Встановлено, що світовим досвідом напрацьовано достатньо розлогий інструментарій регіональної інвестиційної політики. Водночас, він суттєво різниться за стандартних умов, коли в основному стосується податкових пільг і преференцій в цілях регулювання обсягів і структурних характеристик інвестування, та в середовищі війни, коли засоби регулювання спрямовуються на узгодження інвестиційних і безпекових умов. Зокрема, дієвими інструментами регіональної інвестиційної політики в умовах критичної нестабільності стають: страхування воєнних ризиків, їх диверсифікація; використання можливостей концесійних угод; приватно-публічне інвестування в ОПК та галузі / сектори критичної інфраструктури (енергетика, транспорт і логістика, медицина і фармацевтика, природні ресурси); підтримка інноваційно-технологічних стартапів у сферах безпеки, реального сектора економіки, інфраструктури; стимулювання інвестицій у галузі збереження людського потенціалу; підтримка інвестицій у бізнес-проекти демобілізованих, ветеранів війни, ін. учасників бойових дій.

Перспективним напрямом подальших досліджень у цій сфері є удосконалення методики аналізування ефективності державної інвестиційної політики на регіональному рівні.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Mulska O., Vasylytsiv T., Shushkova Y., Kloba L., Parfenyuk Y. Assessment of the population's social resilience environment (the case of the carpathian region of Ukraine). *Problems and Perspectives in Management*. 2022. № 20 (1). P. 407–421.
2. Vasylytsiv T., Mulska O., Levytska O., Lupak R., Semak B., Shtets T. Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*. 2022. № 18 (2). P. 44–58.
3. World Investment Report 2012: Towards a New Generation of Investment Policies. UNCTAD. 2012. 239 p.
4. World Investment Report 2011: Non-Equity Modes of International Production and Development. UNCTAD. 2011. 251 p.
5. Голенищева Є. Ю. Особливості формування та реалізації державної інвестиційної політики в різних країнах світу. *Вісник Нац. ун-ту цивільного захисту України. Серія: Державне управління*. 2016. Вип. 1. С. 115–122.

6. Затонацька Т. Світовий досвід формування державної інвестиційної політики та механізмів її реалізації. *Вісник Київського національного ун-ту імені Т. Шевченка*. 2014. Вип. 8 (161). С. 6–10.

7. Крупка М. І., Ванькович Д. В., Демчишак Н. Б., Кульчицький М. І. Формування фінансового потенціалу інвестиційної діяльності в економіці України: Монографія. Л.: ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 404 с.

8. Стецюк П. А., Корсаков Д. О. Методичні особливості аналізу альтернативних інвестиційних проектів. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2019. № 4 (30). С. 14–21.

9. Туріянська М. М. Інвестиційний клімат: підходи до моделювання. *Наукові праці ДонНТУ*. 2004. Вип. 76. С. 103–111.

10. Хопчан В. М. Проблема методології аналізу інвестиційних рішень та визначення критеріїв ефективності інвестицій. *Ефективна економіка*. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6002>.

REFERENCES:

1. Mulska, O., Vasylytsiv, T., Shushkova, Y., Kloba, L., Parfenyuk, Y. (2022). Assessment of the population's social resilience environment (the case of the carpathian region of Ukraine). *Problems and Perspectives in Management*. no. 20 (1). pp. 407–421.
2. Vasylytsiv, T., Mulska, O., Levytska, O., Lupak, R., Semak, B., Shtets, T. (2022). Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*. no. 18 (2). pp. 44–58.
3. World Investment Report 2012: Towards a New Generation of Investment Policies. UNCTAD. 2012. 239 p.
4. World Investment Report 2011: Non-Equity Modes of International Production and Development. UNCTAD. 2011. 251 p.
5. Golenishcheva, E. Yu. (2016). Peculiarities of formation and implementation of state investment policy in different countries of the world. *Bulletin of the National University of Civil Defense of Ukraine. Series: Public administration*. Iss. 1. pp. 115–122.
6. Zatonatska, T. (2014). World experience in the formation of state investment policy and mechanisms for its implementation. *Herald of T. Shevchenko Kyiv National University*. Iss. 8 (161). pp. 6–10.
7. Krupka, M. I., Vankovich, D. V., Demchyshak, N. B., Kulchytskyi, M. I. Formation of the financial potential of investment activity in the economy of Ukraine: Monograph. L.: LNU named after Ivan Franko, 2011. 404 p.
8. Stetsyuk, P. A., Korsakov, D. O. (2019). Methodological features of the analysis of alternative investment projects. *Economy. Management. Business*. no. 4 (30). pp. 14–21.
9. Turiyanska, M. M. (2004). Investment climate: approaches to modeling. *Scientific works of DonNTU*. Vol. 76. pp. 103–111.
10. Hopchan, V. M. (2017). The problem of the methodology of analysis of investment decisions and the determination of investment efficiency criteria. *Efficient economy*. no. 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6002>